

veret i, men hvor der også ligger et stort ansvar for de store økonomier – det er USA, Japan og EU – for at hjælpe på den bedst tænkelige måde, og det er selvfølgelig også regeringens politik at støtte op om det.

Tiden tillader ikke flere eksempler. Jeg lytter gerne til ordførerne, og vi kan få en debat om det.

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Hvad er kernepunktet, kerneproblemet, i krisen, som vi ser den? Selvfølgelig er udgangspunktet problemer i enkelte lande. Der var krise i nogle af de her lande, før det gik over i at blive den finanskrisen, som vi i dag ser. Der var selvfølgelig nogle, der ikke havde ordentlig kontrol med deres finansielle sektor, men kerneproblemet var jo, at valutaspekulationen forstørrede krisen på meget kort tid og fik den til at sprede sig til mange flere lande, end der umiddelbart var i krise.

Når vi ser på det, der er sket i de senere måneder, så er der god grund til at spørge: Hvad er fordelene ved, at vi har liberaliseret kapitalbevægelserne i den grad, som det er sket? For det er jo det, at det er baggrunden for, at det er så svært at styre. Det er jo klart, at valutakurser skal afspejle forskelle i landes økonomi, deres konkurrenceevne, sådan må det være i en markedsøkonomi, men de store spring, vi ser – op og ned og sekund for sekund – afspejler jo ikke andet end spekulanternes forventning til kursene sekundet efter. Der er ikke noget lands konkurrenceevne, der ændrer sig dramatisk på et sekund. Det er kun spekulanternes forventninger, der ændrer sig på et sekund.

Der er mange økonomer, som tidligere har støttet IMF's krav om liberalisering og liberalisering, og de har alligevel efter den krise, vi har set nu, draget den konklusion, at der måske er grund til at overveje slagordet om »flere og flere finansielle liberaliseringer«, at man måske skulle overveje, hvordan valutaspekulationen igen kan begrænses, og som nævnt i min begrundelse gælder det jo også vores egen Hoffmeyer.

I stedet for bare at kigge på de enkelte lande, kigge på de enkelte landes finansielle systemer og kigge på, om IMF kan overvåge, så mener jeg, at der er brug for – og det savnede jeg lidt i svaret – at overveje, hvordan vi kan begrænse

spekulationens omfang og ikke bare øge tilsynet med, hvad der sker.

Vi så gerne valutaspekulationer og hele det markedsøkonomiske system afviklet. Det er et langsigtet projekt, men det burde være muligt her og nu på den globale plan at begynde en proces hen imod at begrænse valutaspekulationen.

Der er meget bred støtte rundt i verden for at lave den såkaldte tobinskat. For at bruge Tobins egne ord: »en lille skat er jo nok til at begrænse spekulanternes gætterier om andre spekulanternes kortsigtede adfærd«. Og så slipper vi for en stor del af problemet. Det med at det ikke kan lade sig gøre, fordi der er en lille ø, hvor man ikke kan indføre skatten, accepterer jeg ikke, for det er sådan, at alle verdens valutatransaktioner clearers ganske få steder, og bare man har de steder med, og det vil i virkeligheden sige USA, Japan, Europa og et par enkelte andre lande, så er vi faktisk i stand til at også at kunne gennemføre skatten.

Hvis man ikke vil det, kunne man tage nogle af de ting, Hoffmeyer har lagt frem, og lade sig inspirere til, hvordan vi skal have færdselsregler for de ustyrlige kapitalbevægelser. Som han sagde forleden dag i Fagbladet: Man kan jo indføre et krav om stram registrering af transaktioner. Det vil jo i praksis virke som en skat. Med det besvær, det medfører, så giver det jo en slags pris for transaktionen, og dermed begrænser det i sig selv.

Vi vil også gerne have, at regeringen tager stilling til, om man skal begrænse yderligere liberaliseringer. I MAI-aftalen, som vi har til diskussion i øjeblikket, står der jo, at man ikke på nogen måde må have lov at begrænse spekulanternes muligheder for at gennemføre deres transaktioner. Er det klogt at gennemføre flere liberaliseringer? Er det klogt at indgå en MAI-aftale, der stadfæster, at det er ulovligt at begrænse kapitaltransaktioner, de rene spekulationsvirksomheder, på valutamarkedet.

Vi synes, at krisens konsekvenser er så alvorlige – og vi ved ikke engang endnu, i hvilken grad det også rammer dansk økonomi ud over det, vi har set – at der her og nu er brug for at tage en debat om visdommen i bare at kræve mere og mere liberalisering.

Så for at prøve at komme videre og ikke bare gøre det til en debat i dag og for at få et fælles grundlag for Folketinget i den videre debat, har vi i Enhedslisten sammen med SF foreslået et ganske fredsommeligt forslag til vedtagelse,